

EMAKUMEAK BEREN ESKUBIDEEN DEFENTSAN

Hogei urtetik gora dira Kongoko Errepublika Demokratikoa (K.E.D.) gerran dagoela. Mineralen kontrola bereganatzeko interes ekonomikoek elikatzen dute borroka hori¹, eta emakumeak gatazka horren lakra jasaten ari dira, sexu-indarkeria armatzat erabiltzen baita, eta, hala emakumeak makurrarazi eta eskubiderik eta justiziarik gabeko bizitzara kondenatzen dira.

Huts egite larria da tokiko problema dela pentsatzea. Horrelako gatazken eta sexu-indarkeriaren eta baliabide naturalen kontrolaren arteko loturak ez du soilik K.E.D.-an eragiten²; aitzitik, nazioarteko dimentsioa du. Mineralean erauzketa kontrolatzen duten mafiek nazioarteko merkataritza-sareen babesean jarduten dute, sare horiek erosten baitituzte mineral horiek jatorri-ziurtagiririk eskatu gabe. Arrazoi ekonomikoengatik egiten dute batez ere, eta begiak ixten dituzte lehengai horien atzean dagoen errealitatearen aurrean, sare horientzat garrantzitsuena teknologia berrien industria bermatuko duten mineralak eskuratzea baita. Arazoaren ardura, beraz, nazioarteko komunitate osoarena eta gizarte osoarena da; izan ere, gu guztiok gara azken produktuaren balizko kontsumitzaileak.

K.E.D.-an emakumeek asmo irmoa dute egoera lazgarri horri amaiera emateko, eta horretarako, **hainbat ekimen bultzatu dituzte, irtenbideak bilatzeko eta haientzat zentzu positiboan etorkizun hobea eraikitzeko helburu argiarekin**; izan ere, emakumeen etorkizuna hobea den heinean, **haien familiena, komunitateena** eta, oro har, bizi diren herrialdearena ere hobea izango da. Arazoa bere osotasunean desagerrarazteko ari dira lanean, gerrako armatzat erabiltzen den sexu-indarkeria **agerian utziz**, egiazko **justizia** eta erreparazioa eskatuz, nazioarteko komunitatearen **atxikimendua** bilatuz eta mineralen gatazkan komunitate horrek duen **erantzukizun bateratua** aldarrikatuz.

Kongoko emakumeek eginkizun eta rol garrantzitsua izan dute K.E.D.-an bakea eta segurtasuna berriro ezartzeko borrokan. Hainbat mobilizazio egin dituzte egoera okerreanean dauden pertsonen laguntzeko, eta, era berean, bakearen aldeko aldarria gidatu dute herrialdean bertan, eskualdean eta nazioartean. Modu aktiboan hartu zuten parte Gomako bake-elkarrizketetan, Iparraldeko Kivu probintzian, eta elkarrizketa horiei esker, bake-hitzarmenak sinatu zituzten gobernuak eta talde armatuek. Aurrez, sexu-indarkeriei buruzko lege nazional bat egitearen alde jardun zuten emakumeek borrokan³.

Congolese Women's Caucus (Kongoko Emakumeen Taldeak) kolektiboak emakumeen ordezkari talde bat bildu zuen 2002ko Kongo-arteko Elkarrizketan, bi helburu nagusirekin: adierazpen ofizial bat lantzea eta **Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 1325 Ebazpena ezartzen lagunduko zuen ekintza-plan bat** prestatzea⁴. Talde horren lana lagungarri izan zen Kongoko emakumeek gizar-tearen alde egin zezaketen eta egin behar zuten lanari buruzko kontzientziarazioa areagotzeko, eta emakume asko animatu ziren mobilizazioetara.

Afrikan beste inon baino handiagoa da **emakume elkarteen** kopurua K.E.D.-an. Elkarte horiek funtsezko lana egiten dute gatazkari konponbidea emateko ahaleginean, eta eremu seguruak sortzen dituzte, emakumeak babestuta eta eroso senti daitezten horietan.

Eremu horietatik hainbat alderdi jorratzen dituzte, **emakumeek herrialde horretan dituzten arazoei erantzun osoa eman ahal izateko**. Hauek dira jorratutako alderdietako batzuk: **osasuna, arreta psikologikoa, hezkuntza, aholkularitza eta laguntza juridikoa, arazoak salatzea eta bistaratzea, gizar-tearen inplikazioa, iritzi publikoaren mobilizazioa, etab.**

Elkarte horien buruan emakume adoretuak daude, emakume guztien eskubideen aldeko borrokan beren bizitza arriskuan jartzen duten ekintzaileak. Antolatutako emakume horiek borrokaren eredu dira. Emakume izatea beste inon baino gogorragoa den herrialdean, ahotsa goratu eta duintasuna eta bakea aldarrikatzen dute.

K.E.D.-ko emakumeek beren helburua lortzeko –bakea, justizia eta duintasuna eskuratzeko, alegia–, nazioarteko komunitate osoaren atxikimendu eta babes erabatekoa eta masiboa behar dute. Zer egin dezakezu zuk?

¹ Ikusi 01. fitxa

² Ikusi 01. eta 04. fitxak

³ <https://www.diagonalperiodico.net/global/21079-16-dias-contra-la-violencia-sexual-la-republica-democratica-del-congo.html>

⁴ Ikusi 04. fitxa

JARDUERA PROPOSAMENA

ROL PLAYING: EKINTZAILEEN ARTEKO ELKARRIZKETA

K.E.D.-ko emakumeen elkarte batzuen berri jakin ondoren, egin zure inguruko emakume ekintzaileen elkarten mapaketa bat. Zer gairen inguruan egiten dute lan?

Bi pertsona hautatuko ditugu: batek Kongoko ekintzaile bat ordezkatu du, eta beste pertsonak, bertako ekintzaile bat. Beijing plataformaren agenda bateratua oinarritzat hartuta, galdera hauen inguruan hitz egiteko eskatuko diegu: Agendako zer gai ari dira lantzen? Zer erantzun ematen ari dira beren testuinguru jakinetatik? Zer-nolako eragina dute haien erantzunek errealitate globalean? Zer gertatzen da urruneko beste testuinguru batzuetan?

Kezka berezia sortzen duten 12 arlo Beijingo Ekintza Plataforma

Emakumeak eta ingurumena

Emakumeak boterean
eta erabakiak hartzeko jardunean

Neskak

Emakumeak eta ekonomia

Emakumeen giza eskubideak

Emakumeen hezkuntza
eta gaikuntza

Emakumeen aurkako indarkeria

Emakumeak eta Pobrezia

Emakumeen aurrerabiderako
mekanismo instituzionalak

Emakumeak eta osasuna

Emakumeak eta gatazka armatuak

Emakumeak eta hedabideak

ON LINE BALIABIDEAK

- <http://www.peacewomen.org/>
- <http://www.beautyinthemiddle.org/>
- <http://4genderjustice.org/>
- <http://www.unwomen.org/es/news/in-focus/csw59/feature-stories>
- www.beijing20.unwomen.org
- <http://www.unwomen.org/es/news/in-focus/csw59/feature-stories#conflict>
- <http://beijing20.unwomen.org/es/in-focus/evaw1325>
- <http://www.unwomen.org/es/what-we-do/peace-and-security1325+15>
- <http://www.unwomen.org/es/news/in-focus/women-peace-security>

-en proiektu bat

lortzearen alde

Laguntzaileak:

ALBOAN

Jesuitek bultzatutako Fundazioa
www.alboan.org

www.gatazkarikgabekoteknologia.org

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

Lankidetzeta Bulegoa
Negociado de Cooperación